

faa spiller det jo ikke faa stor en Rolle. Der er et eneste Punkt, som jeg synes er lidt knebent, det er Provstens Honorar som Provst, der er sat til 400 Kr. — det samme Beløb, faa vidt jeg ved, som Provsterne nu have; det er efter mit Syn — det vil jeg indrømme — en for lille Godtgørelse for de betydelige Forretninger, som Provsten har som saadan, faa man kan saamænd grumme godt tage lidt fra Biskopperne og lægge til Provsterne.

§ 6 omhandles de meget omtalte Jordlodder, og jeg tror, det er rigtigt, hvad der er blevet sagt her i Salen, at det er et nationalt Tab, naar de store Præstegaarde henligge, uden at der kommer synderligt ud af dem, faa det er i sin fuldstændige Orden, at de store Præstegaarde blive slagne. Saa er det ganske vist et Spørgsmaal — og man hører, at ærede Medlemmer ganske naturlig have et forskelligt Standpunkt i denne Sag — om man skal gaa til, hvad Forslaget siger, at give Præsterne en lille Gjendom til et Par Heste og 4 à 6 Køer, eller om man skal tage hele Jorden fra dem. Jeg er for mit Bedkommende tilbøjelig til at slutte mig til Forslaget og sige: Jeg tror, det vilde være heldig for Præsten at have omtrent en saadan Gaard, som Forslaget bestemmer, og det antager jeg, fordi jeg ikke er faa helt vis paa — i Overensstemmelse med, hvad det ærede Medlem fra Mors (C. Ravn) sagde forleden — om det vil være faa grumme let for Præsten, især naar han har en stor Familie, at faa Mælk og de øvrige Fornødenheder, men navnlig Mælk, til sit Husbrug, hvis han ingen Jordlod har. Jeg tror, jeg kunde paapege Eksempler paa, at en stor Præstefamilie i flere Sogne vilde have megen Vanffelighed ved at faa tilstrækkelig Mælk. Heller ikke er jeg vis paa, at det vilde være faa grumme let for Præsten at faa Befordring, hvis han ingen Jordlod har og altsaa heller ikke Heste, idet nemlig de fleste Præster have 2 Kirker, og der vil altsaa være ikke faa lidt Kørsel for Præsterne, og det vilde være paa sine Steder i alle Tilfælde meget vanffeligt at faa besørget. Derfor tror jeg, at det vilde være heldigt, om man blev staaende omtrent ved Lovforslagets Bestemmelser i den Retning. Naar § 10 fastsætter en fast Gennemsnitspris pr. Td. Hartkorn, tror jeg, det vil være mindre heldigt, og ligeledes vil jeg betragte det som heldigt, om Bestemmelsen i § 11 blev forandret, saa at Kommunerne ikke skulde indskydes mellem Staten og Køberne af Jorden, idet jeg tror, at det vilde være meget besværligt og vanffeligt for Kommunerne at foretage dette Køb og Salg, som her fordres;

men det er jo ogsaa noget, som kan komme under Overvejelse i det eventuelle Udvalg. I alle Tilfælde bør i det mindste en Del af disse Husmandslodder — efter Kommunerne's Syn, hvis Kommunerne faa med det at gøre — være større, end hvad her er fastsat, nemlig 10 Tdr. Land. Det er for lidt. Men det hører jo ogsaa til de Smaating, som man forhaabentlig let vil kunne komme overens om at affatte paa anden Maade i et Udvalg. Det er ogsaa efter min Mening en Fejl, naar de Herrer Forslagsstillere ikke have taget Hensyn til Balgmenighederne, og jeg kan i faa Henseende henholde mig til den Betragtning, det ærede Medlem fra Vejle (Falkenstjerne) nys gjorde gældende, Balgmenighederne ere virkelig en Faktor, man maa regne med, og det er meget rigtigt, som det blev bemærket af det ærede Medlem fra Vejle, at det ikke er tilstrækkeligt at beregne Balgmenighedernes Indflydelse alene efter deres Antal, idet der jo er en Mængde Mennesser fra mange Sogne, der slutte sig til Balgmenigheden, hvor man har en saadan, og flere Balgmenighedspræster have jo ogsaa to Sogne. Der bør, og der maa tages Hensyn til Balgmenighederne ved et saadant Forslags Affattelse, og det er en Hensigt, jeg vil gøre til det ærede Udvalg, som vil blive nedsat om Sagen. I øvrigt skal jeg ønske Forslaget al Lykke paa dets Gang gennem Rigsdagen og ønske, at der maa komme en friskindet Lov ud af det til Betsignelse baade for Præsterne og for Menighederne.

Formanden (Høgskbro): Det ærede Medlem fulgte ikke Forretningsordenens Bud om, at Medlemmerne skulle tale enten fra deres Plads eller fra de dertil bestemte Talerpladser (P. Sorgen sen: Jeg taler fra den Plads, som Bureauchefen har anvist mig). Saa er det ikke blevet meddelt mig, at den omdelte Plan er forandret i faa Henseende. I det hele vilde jeg ønske, at ærede Medlemmer noget mere end hidtil i denne Samling vilde benytte Talerpladserne og det faa vel for Bureauets som især for Stenografernes Skyld.

Cl. Nielsen: Der er et Spørgsmaal ved dette Forslags Behandling, som jo har bestæftiget alle Talere meget, og som efter min Mening ogsaa har overordentlig stor Betydning. Det er Spørgsmaalet om Anvendelsen af den Jord, som bliver tilovers fra Præstegaardene, hvis dette Forslag bliver til Lov. Det er almindelig anerkendt, at Præsterne ikke ere gode Landmænd, og at de for Tiden ikke kunne bringe det rette Udbytte ud af disse Lodder; og til denne Anskuelse slut-